

שתי משניות ליום

משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטמשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרה"ק משולם זושא ב"ר אהרן יוסף ע"ה מנחם יצחק בנימין בן יוסף חיים ע"ה

משנה ג'

רבינו עובדיה מברטנורא
הכתה חולדה על ראשה - שנשכה בשיניה. דאילו ביד יש דרוסה לחולדה בעופות, וכל כנגד החלל מטרפא ביה.
מקום שעושה אותה טריפה - שיש לחוש שמה ניקב קרום של מוח. וכיצד הוא עושה, מכניס ידו לתוך פי העוף ודוחק אצבעו למעלה, אם המוח מבצבץ ויוצא בידוע שניקב הקרום וטריפה.
ניקב הקורקבן - והוא שיהיה הנקב בבשר הקורקבן ובכיס שבתוכו שהמאכל עובר בו, דהיינו שיהיו נקובים הכיס והבשר זה כנגד זה. אבל קורקבן שניקב וכיס שלו קיים, או אפילו ניקבו שניהם זה שלא כנגד זה, כשרה.
ונחמרו בני מעיה - כווצו מחמת האור ונהפכו מראיתן. לשון מעי חמרמרו.
ירוקים פסולים - הכי קאמר, אברים שדרך להיות אדומים, כגון הלב והכבד והקורקבן שדרך להיות אדומים באוויזין ותרנגולים ותורים ובני יונה וכיוצא בהן, אם נשתנו ונעשו ירוקים מחמת האור, פסולים, ואם נשארו אדומים כמו שהיו, כשרים. והוא הדין הדקים שדרך להיות ירוקים. אם נשתנו מברייתן ונהפכו אדומים, פסולים. וכן עופות המים שהלב והכבד והקורקבן שלהם ירוקים, אם נפלו לאור והאדימו, פסולים. שכל שנשתנו מראיתן מחמת האור, פסולים. ושיעור שינוי המראה, במשהו כמו שהנקב במשהו.
דרסה - אדם ברגליו.
או שטרפה בכותל - שהכה בה בכותל.
או שרצצתה בהמה - דאיכא למיחש להני תלתא משום ריסוק איברים. ועדיין מפרכסת.
אם שהתה מעת לעת ושחטה כשרה - ובעיא בדיקה כדכתבין לעיל גבי בהמה. שכל טריפות שמנו חכמים בבהמה, כנגדן בעוף. יתר עליהן העוף, אלו השנויין במשנה.

ואלו טריפות בעוף: המשנה מונה מיני מכות בעופות שעושות אותם טריפות, **נקובת היושט** אם יש חור בשני העורות המקיפים את הוושט **פסוקת הגרגרת** היינו שנחתך רוב הקנה לרוחב **הפתה נשכה חלדה על ראשה** את ראשו של העוף ב... **מקום שעושה אותה טריפה**, היינו שהנשיכה היתה במקום שיש חשש שניקב הקרום הפנימי שמחזיק את המוח, ובודקים אם ניקב קרום המוח העוף טרף, ואם לא ניקב, העוף כשר. ואיך בודקים אם יש חור בקרום המוח, מכניסים את האצבע לתוך פיו של העוף ולוחצים עם האצבע כלפי מעלה, אם המוח מבצבץ, סימן שיש חור בקרום המקיף את המוח, והעוף הינו טריפה **נקב הקרקבן** אם יש חור בקורקבן, שמגיע עד הכיס הפנימי הנמצא בקורקבן, שדרכו עובר האוכל **נקבו הדקין** אם יש חור במעינים של העוף, **נפלה לאור** אם נפל העוף לתוך האש **ונחמרו בני מעיה** והמעיים של העוף התכווצו מחמת האש, **אם ירוקים** אם נשתנה צבעם של האברים הפנימיים שצבעם כרגיל הוא אדום לירוק - **פסולין** העוף טריפה*, **אם אדמים** ואם צבעם נשאר אדום כמו שהיה בתחילה - **פטרים** העוף כשר. עתה מונה המשנה שלושה מקרים שבהם העוף קיבל סוגי מכות שונות ויש חשש שהתרסקו אבריו - **דרסה** אם דרס אדם את העוף ברגליו, **וטריפה בפתל** או שהכה עם העוף על הקיר, **או שרצצתה בהמה** היינו שבהמה דחפה את העוף והפילה אותו, **ומפרכסת** והעוף לא מת מחמת המכות שקיבל והוא עדיין מפרכס, **ושחתה מעת לעת ושחטה** אם העוף המשיך לחיות עשרים וארבע שעות לאחר שקיבל את המכות ואז שחטו אותו - **פטר** העוף כשר, ברם עדיין צריך לבדוק שלא התרסקו לו האברים מחמת המכות שקיבל**.

*וכן אברים פנימיים שצבעם כרגיל הוא ירוק, אם מחמת האש השתנה צבעם לאדום, העוף הינו טריפה.

**חכמים קבעו שכל המכות שמנינו שמטריפות את הבהמות, מטריפות הם גם את העופות, ומה ששינו במשנתנו אלו מכות נוספות המטריפות את העוף.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ד

רבינו עובדיה מברטנורא

וְאֵלוּ כְּשֵׁרוֹת בְּעוֹף: המשנה מפרטת מיני מכות שאינן מטריפות את העופות **נְקִבָה הַגְּרִגֵּרֹת** אם יש חור בקנה, אך גודל החור אינו עולה על גודלו של רוב חלל (קוטר) הקנה, **או שְׂנִסְדָּקָה** שנחתך הקנה לאורכו **הַפְּתָה** נשכה **חֲלָדָה עַל רֵאשָׁה מְקוֹם שְׂאִינֹו עוֹשֶׂה אוֹתָהּ טְרֵפָה** היינו אם נשכה אותה שלא במקום בו נמצא המוח, או שאפילו נשכה במקום בו נמצא המוח, אך לאחר בדיקה נמצא שלא ניקב הקרום בו מונח המוח **נְקֵב הַזֶּפֶק** הזפק הינו מעין כיס הנמצא בסוף הוושט ובו נאגר המזון שנאכל בטרם עובר הוא לקיבה, ואם יש חור בזפק העוף כשר, אך אם ניטל כל הזפק העוף טריפה, **רַבִּי אוֹמֵר: אֶפְלוּ נִטַּל** כל הזפק, העוף כשר **יֵצְאוּ בְּנֵי מַעִיָּה וְלֹא נִקְבּוּ** אם יצאו המעייים של העוף מחוץ לגוף, אך לא נעשה בהם חור ושחט את העוף בעוד שהמעייים נמצאות מחוץ לגוף, העוף כשר, וכן הדין בבהמה שיצאו המעייים שלה לחוץ ולא ניקבו, שכשרה היא **נִשְׁתַּבְּרוּ גְּפִיָּהּ** אם נשברו עצמות הכנפיים **נִשְׁתַּבְּרוּ רַגְלֶיהָ** או אם נשברו לה הרגליים בחלק שמתחת לברך **נִמְרְטוּ כְּנַפֶּיהָ** אם נמרטו לה הנוצות הגדולות המכסות את הגוף, בכל המקרים הנ"ל העוף כשר. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם נִטְלָה הַנוּצָה** היינו הנוצות הדקות שעל העוף **פְּסוּלָה** העוף טריפה, כדן בהמה שהופשט עורה.

ניקבה הגרגרת או שנסדקה – נקובת הגרגרת וסדיקתה בעוף, כנקובת הגרגרת וסדיקתה בבהמה. וכבר פירשנו לעיל. ואם ניקבה נקב שיש בה חסרון, אם החיסרון הוא כשיעור רוב חלל הקנה של אותו העוף, טריפה ואם לאו, כשרה.

הזפק – הוא סמוך לוושט. וכל הנמשך עם הושט כשהעוף מושך צווארו דינו כוושט ונקובתו במשהו, ושאר הזפק אם ניקב כשר.

רבי אומר אפילו ניטל – ואין הלכה כרבי.

יצאו בני מעיה – לא שנו אלא שבשעה שהכניס לתוכו לא הפך עליונו לתחתונו או עגולה זו למעלה מכמות שהיתה שהחליף זו למעלה וזו למטה. אבל הפך בהן, טריפה, שכיין שנהפך אחד מהם אינו יכול לחיות.

נשתברו גפיה – עצמות הכנפיים. ודווקא נשתברו, אבל שמוטת גף בעוף, טריפה, חיישין שמא ניקבה הריאה. לפי שהריאה נחבאת בין הצלעות וקרום הבשר רך ודק בין צלע לצלע וכששומט גפה מתנתקת הריאה עם הגף.

נשתברו רגליה – מן הארכובה ולמטה, או אפילו למעלה ולא יצא העצם לחוץ. אבל יצא לחוץ, תנן בבהמה המקשה דהוי טריפה, ושם נפרש.

נמרטו כנפיה – היינו נוצה גדולה שעל כל גופה.

נוצה – היא הדקה שעל הבשר שאין בה קנים, דחשיב לה כגלודה. ואין הלכה כרבי יהודה.